

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
Secțiunea A Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapa națională
11 aprilie 2025
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Prietenul meu Marcu e înalt, uscat, cu ochii mari și bulbucăți, părul creț, mâinile lungi, picioarele lungi. Stă în banca din spate și citește romane franțuzești. Vine în fiecare dimineață cu romanul în ghiozdan și-l citește liniștit. Dacă e zgomot, se încruntă și citește. Dacă băieții sar pe bănci, își îndeasă degetele în urechi și citește. Dacă luptele se dau chiar în banca lui, se mută în altă bancă și citește. Citește romanul. Citește și când profesorii se găsesc în clasă. Atunci își reazemă cartea de spatele colegului din față. Îi spune câteodată vreun vecin:

— Marcule, e aproape de tine.

Adică sunt ascultați vecinii lui de catalog. Marcu își ridică necăjit de pe carte ochii bulbucăți. Se interesează de lecția din ziua aceea. Cere câteodată și explicații. Când, însă, se așteaptă să-l asculte la chimie, nu se tulbură. Știe că în orice caz va lua „insuficient”.

— Ionescu Corneliu, Ionescu Stelian, Mălureanu Marcu...

Și Marcu se oprește lângă tablă, cu mâinile încrucișate. Când îi vine rândul și Toivinovici îl întreabă, răspunde liniștit:

— Nu știu, domnule.

— Dar prepararea în industrie a acidului sulfuric o știi?

— Nu știu, domnule.

— La loc, Marcu.

Se întoarce zâmbind, în bancă se supără pe vecini:

— De ce mi-ați închis cartea?

Odată l-a prins Noisil citind în timpul orei. Explica fazele războiului de o sută de ani și se plimba de la un capăt la altul al clasei. Îl zărește pe Marcu citind cu patimă volumul I din *Roșu și negru*. Fără veste, îi pune mâna pe umăr.

— Nu se face lectură la ora de istorie. Știi ce-am spus până acum?

Marcu nu știa nimic, și Noisil l-a eliminat pe trei zile.

Când a venit Marcu iar la școală, ne-a mărturisit că cei de acasă n-au aflat nimic, pentru că el pleca dimineața cu ghiozdanul și citea romane în Cișmigiu până auzea sunând fabricile.

— Să-i dea Dumnezeu sănătate lui Noisil, că numai datorită lui am putut sfârși *Les Misérables*.
după Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop*

B. Ești cu o carte în mână și, brusc, îți dai seama cât de clar ți se proiectează cuvintele în minte, cât de limpede gândești totul și cât de bine te simți alături de ea. Te întorci în timp sau călătorești în viitor și te desprinzi de realitate, ceea ce în mod clar îți face bine.

Acum ceva timp nu aș fi zis lucrul acesta. Citeam, fiindcă așa mi s-a zis la școală, uneori din plictiseală, alteori pentru că stătea mama pe capul meu și eram obligată. Și totuși, cum am ajuns eu să ador consecințele verbului „a citi”?

Nu a trebuit decât să descopăr o carte care să-mi placă mai mult decât altele, o carte care să-mi devină prietenă. Să aibă un vocabular pe care eu l-aș putea pricepe cu ușurință fără să stau cu dicționarul lângă mine. Și cum toate vin la timpul lor, a venit și acea carte la timpul ei.

Așa am înțeles că prietenele acestea reci numite cărți sunt cele mai răbdătoare prietene din câte ai putea avea. Că o carte, spre exemplu, nu se va supăra niciodată când o vei abandona pentru o alta. Va aștepta tăcută pe raftul unei biblioteci până când te vei decide să te întorci la ea.

O carte îți va da mereu cele mai bune variante pentru a trece peste o problemă sau o greutate din viața ta. O carte venită la momentul potrivit poate vindeca cele mai adânci răni și te poate înțelege în momente în care nici măcar tu nu te înțelegi. În fond, „cărțile sunt oglinzi: vezi în ele ceea ce ai deja înăuntrul tău” (Carlos Ruiz Zafón).

Și, totuși, la ce bun să citești cărți, articole sau texte, când ai putea să te așezi foarte comod în fața televizorului? De ce să citești cărți, articole sau texte când poți lua mobilul în mână și să dai scroll pe rețelele sociale? O carte pe care o citești te va ajuta să te descurci într-o societate de oameni care nu se descurcă, într-o societate în care panourile publicitare sunt niște simple panouri publicitare.

după Teodora Grumeza, *Cele mai răbdătoare prietene*, (2019)
www.dilemaveche.ro

Subiectul I (30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Transcrie, din textul *Romanul adolescentului miop* după Mircea Eliade, patru termeni care aparțin aceluiași câmp lexical, pe care îl vei preciza. **5 puncte**
2. Menționează, pe baza textului A, un motiv pentru care părinții lui Marcu nu au aflat că băiatul a fost suspendat timp de trei zile. **5 puncte**
3. Prezintă, valorificând informațiile din textul A, modalitățile prin care Marcu reușește să citească la școală, menționând două metode prin care își menține concentrarea în ciuda condițiilor din clasă. **5 puncte**
4. Explică, valorificând informațiile din textul B, care sunt cauzele principale pentru care autoarea percepe cărțile drept cele mai bune prietene. **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul B: *Cărțile sunt oglinzi: vezi în ele ceea ce ai deja înăuntrul tău.* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru conținut, vei primi 25 de puncte, iar pentru redactare, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea (35 de puncte)

Redactează o pagină de jurnal în numele elevului Marcu din textul A, de 100 – 150 de cuvinte, în care să prezinți gândurile/sentimentele tale în prima zi de suspendare.

În textul tău, vei insera o secvență descriptivă, relevantă pentru tema precizată.

Data redactării jurnalului este 11 aprilie 2025.

Notă

Pentru conținut, vei primi 30 de puncte, iar pentru redactare, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea (35 de puncte)

Scrie un eseu structurat de minimum 300 de cuvinte, despre modul în care lectura influențează dezvoltarea adolescenților.

- precizarea unui motiv pentru care lectura poate influența dezvoltarea adolescenților;
- ilustrarea motivului precizat prin exemple relevante din cele două texte date;
- exemplificarea cu un alt text literar/nonliterar în care se regăsește aceeași idee;
- valorificarea experienței personale referitoare la modul în care lectura influențează dezvoltarea adolescenților.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Notă

Respectarea, în eseu, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 300 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.